

Samen kiezen voor een
waardig levenseinde

Inhoud

1. Palliatieve zorg	4
2. Negatieve wilsverklaring	5
3. Voorafgaande wilsverklaring inzake euthanasie	5
4. Actueel verzoek om euthanasie	6
5. Verklaring inzake orgaandonatie	7
6. Afstaan van het lichaam aan de wetenschap	7
7. Verklaring inzake de wijze van teraardebestelling	8
8. LEIFkaart	8
9. Nog vragen?	9

Formulieren

Formulier 1 - Negatieve wilsverklaring	11
Formulier 2 - Wilsverklaring euthanasie	13
Formulier 3- Actueel verzoek om euthanasie	
• 3 A - model indien de patiënt wel nog in staat is dit zelf op te stellen	15
• 3 B - model indien de patiënt niet in staat is dit zelf op te stellen	17
Formulier 4 - Verklaring voor orgaandonatie	19
Formulier 5 - Verklaring inzake de wijze van teraardebestelling	21

Deze formulieren kunnen als officieel document gebruikt worden

Inleiding

Kwaliteit geven aan je levenseinde is belangrijk. Via deze weg nodigen we je uit even stil te staan bij deze levensfase. Sterven maakt immers deel uit van het leven. De keuzes die je maakt over je levenseinde, zullen mee bepaald worden door jouw waardenpatroon, levensgeschiedenis of verwachtingen. Het is belangrijk dat je die keuzes tijdig hebt besproken met je familie, je huisarts, andere hulpverleners en je omgeving. Op die manier krijgen zij de kans om er voor jou te zijn als je ooit in een situatie terecht komt waarin je wilsonbekwaam bent geworden of waarin communicatie niet meer mogelijk is.

Er zijn verschillende mogelijkheden om je wensen vooraf duidelijk te formuleren. Voor bepaalde keuzemogelijkheden is een schriftelijke verklaring noodzakelijk.

De Dienst Maatschappelijk Werk van je ziekenfonds kan je helpen bij het invullen van de nodige documenten. De dienst kan ook helpen bij het organiseren van de zorgverlening.

1. Palliatieve zorg

Men is palliatief als men een aandoening heeft die levensbedreigend is, en die niet meer kan behandeld worden of waarvoor men geen behandeling (meer) wenst. Toch is deze aandoening niet noodzakelijk terminaal.

Wie zich in een palliatieve situatie bevindt heeft altijd recht op palliatieve zorg.

Palliatieve zorg:

- is een totaalpakket van medische, psychosociale en spirituele ondersteuning
- zowel voor de patiënt als voor zijn omgeving
- zowel thuis, in het ziekenhuis, in een palliatieve eenheid, in een woon- en zorgcentrum of een andere voorziening
- deze extra zorg is gratis
- hulpverleners zoeken met de patiënt o.a. naar de gepaste pijnbestrijding en symptoomcontrole om te streven naar een zo groot mogelijke levenskwaliteit
- voorziet, indien nodig, in palliatieve sedatie, het in diepe slaap brengen van een (terminale) patiënt. Het doel is het verlichten van het lijden. Het verlagen van het bewustzijn is een middel om dat te bereiken.

De palliatieve dagcentra en de palliatieve thuiszorgequipes

In de palliatieve dagcentra kunnen de patiënt en zijn familie terecht voor opvang en ontmoeting. Deze opvang kan ook een rustmoment bieden aan de personen die dagelijks voor de thuiszorg instaan.

De palliatieve thuiszorgequipes ondersteunen de patiënt en zijn vertrouwde zorgverleners in de thuiszorgsituatie.

Meer informatie over palliatieve voorzieningen in je streek vind je op www.palliatief.be of bij de Dienst Maatschappelijk Werk van je ziekenfonds.

Palliatieve zorg kan samengaan met de andere keuzes vermeld op de volgende pagina's.

2. Negatieve wilsverklaring

» formulier 1: 'Negatieve Wilsverklaring'

In de negatieve wilsverklaring kan je in detail opschrijven welke behandelingen of onderzoeken je niet meer wenst te ondergaan als je niet meer wilsbekwaam bent of als je je wil niet meer kan uitdrukken. Dankzij dit document weten artsen dus welke behandelingen je aanvaardt en welke niet. Deze verklaring is belangrijk in het overleg tussen de zorgverleners en de familie, om de wens van de patiënt gerespecteerd te zien. Deze verklaring is onbeperkt geldig en kan altijd herzien worden. Je kan ook een vertegenwoordiger aanduiden.

Als je dit document niet meer zelf kan invullen, kan je vragen aan een derde om dit voor jou te doen in het bijzijn van je zorgverstrekker. De wilsverklaring moet dan vergezeld zijn van een medisch attest (door je huisarts op te stellen) dat aangeeft dat het voor jou onmogelijk is om zelf een wilsverklaring te schrijven.

Dit document kan niet geregistreerd worden op de gemeente. Het is aan te bevelen een kopie te bezorgen aan je huisarts/behandelende geneesheer en aan je vertegenwoordiger. Het is ook aangeraden om op voorhand alles met je huisarts/behandelende geneesheer te bespreken.

De vertegenwoordiger

De vertegenwoordiger is de persoon die jij aanduidt en die optreedt in jouw naam als jij niet meer in staat bent je wil te vormen of uit te drukken. De arts moet de wilsuiting van de patiënt via de aangeduide, wettelijke vertegenwoordiger volgen. Je kan elke meerderjarige als jouw vertegenwoordiger aanduiden met behulp van een gedateerde schriftelijke verklaring, die zowel jij als de vertegenwoordiger ondertekenen.

Een familielid kan de functie van vertegenwoordiger op zich nemen als:

- je vertegenwoordiger zijn rol niet meer op zich kan nemen
- er geen vertegenwoordiger werd aangeduid

De wet garandeert via een cascadesysteem (een rangorde) dat er altijd een vertegenwoordiger, al dan niet familie, kan worden aangeduid.

Duid je vertegenwoordiger bij voorkeur ook aan op de negatieve wilsverklaring, die zowel door jou als door je vertegenwoordiger wordt ondertekend.

Er kan maar 1 vertegenwoordiger zijn op hetzelfde moment

Met een zorgvolmacht duid je iemand aan die zaken in jouw plaats regelt wanneer je dat zelf niet meer kan en geef je bepaalde wensen aan. Tot voor kort kon je met een zorgvolmacht enkel het beheer van je vermogen regelen, geldzaken dus. Sinds 1 maart 2019 is de zorgvolmacht uitgebreid: je kan nu ook andere beslissingen over je persoon vastleggen, zoals de zorg die je wil krijgen. Een zorgvolmacht kan je aan één of meerdere personen geven.

3. 'Voorafgaande' wilsverklaring inzake euthanasie

» formulier 2 'Wilsverklaring euthanasie'

Iedere persoon kan met dit document voorafgaandelijk kiezen om met euthanasie te sterven als hij zich in een toestand van onomkeerbare coma bevindt.

Een wilsverklaring inzake euthanasie is onbeperkt geldig als die na 1 april 2020 werd opgemaakt. Een oudere wilsverklaring moet je nog altijd vernieuwen na 5 jaar, na die herbevestiging blijft die dan ook onbeperkt geldig.

Het document krijgt zijn wettelijke waarde door de handtekening van twee getuigen. Deze verklaren dat de verzoeker de wilsverklaring vrijwillig opmaakte en dit bij volle bewustzijn. Eén van beiden mag geen erfgenaam en/of legataris zijn.

Als de patiënt niet in staat is om de verklaring te schrijven of te ondertekenen, moet een arts een medisch attest toevoegen aan de wilsverklaring. De arts moet ook de reden aangeven waarom de patiënt zelf de verklaring niet zelf heeft kunnen schrijven of ondertekenen.

De vertrouwenspersoon

In de wet op de euthanasie heeft de vertrouwenspersoon een beperkte rol: de behandelende arts op de hoogte stellen van de aanwezigheid van jouw voorafgaand verzoek om euthanasie. Je kan om het even wie als vertrouwenspersoon meenemen naar een contact met de zorgverstrekkers.

Alle ondertekenaars ontvangen een origineel exemplaar van de wilsverklaring euthanasie. Het is ook aan te bevelen een kopie in het medisch dossier van de huisarts te laten opnemen.

Dit document kan geregistreerd worden op de gemeente.

4. Actueel verzoek om euthanasie

» formulier 3 A en B 'Actueel verzoek'

Euthanasie betekent 'levensbeëindiging op uitdrukkelijk verzoek van de patiënt zelf, die wordt uitgevoerd door een arts'.

De wet bepaalt een aantal voorwaarden voor euthanasie.

- Het gaat om een medisch uitzichtloze toestand van aanhoudend en ondraaglijk fysiek of psychisch lijden dat niet gelenigd kan worden.
- Deze toestand is het gevolg van een ernstige en ongeneeslijke, door ongeval of ziekte veroorzaakte aandoening.
- De vraag om euthanasie wordt meerdere malen met de behandelend geneesheer besproken en het verzoek moet schriftelijk worden opgemaakt. Het schriftelijk verzoek mag op eender welk stuk papier geschreven worden. Er is hiervoor geen standaarddocument voorzien, maar als bijlage vind je een mogelijk voorbeeld (zie pagina 15 t/m 18).

- Het verzoek kan ingediend worden door een wilsbekwame meerderjarige persoon of door een oordeelsbekwame minderjarige persoon. Indien dit laatste, dienen de ouders zich schriftelijk akkoord te verklaren met het verzoek en is het de psycholoog of kinderpsychiater die beslist over de oordeelsbekwaamheid van de minderjarige persoon.

In de vraag om euthanasie mag de patiënt niet onder druk gezet worden.

Er is altijd een advies van een tweede arts nodig. Bij personen die niet-terminaal ziek zijn, dient er ook nog een advies gegeven te worden door een derde arts (die specialist is in de aandoening, of psychiater).

De arts kan weigeren aan euthanasie mee te werken, maar je hebt als patiënt het recht om een andere arts in te schakelen. Ga daarom tijdig in dialoog met je arts.

Is de patiënt niet langer in staat om het verzoek zelf te schrijven? Dan kan het verzoek op papier gezet worden door een derde, die geen erfgenaam en/of legataris is. Dit moet steeds in aanwezigheid van een arts gebeuren.

5. Verklaring inzake orgaandonatie

» formulier 4 'Verklaring voor orgaandonatie'

Orgaandonatie houdt in dat één of meerdere organen van een overledene gebruikt worden voor transplantatie bij een patiënt met een falend orgaan. Een orgaandonor kan meerdere patiënten redden van een levensbedreigende situatie.

De Belgische wet bepaalt dat elke persoon vanaf 18 jaar automatisch orgaandonor is. Dit wil zeggen dat de organen in principe altijd worden weggenomen. Nabestaanden kunnen de orgaandonatie wel weigeren. Vanaf 1 juli 2020 zullen de keuzemogelijkheden veel ruimer zijn dan 'voor of tegen' orgaandonatie. Je zal voortaan vier beslissingen met betrekking tot de donatie van menselijk lichaamsmateriaal na overlijden kunnen vastleggen.

Zo zal je ook kunnen aanduiden of je wel dan niet instemt met orgaan-, weefsel- of celdonatie voor wetenschappelijk onderzoek of ontwikkeling van nieuwe behandelingen.

Dit document kan geregistreerd worden op de gemeente. De gemeente voegt de informatie toe aan het Rijksregister en stuurt een kennisgeving ook naar de FOD Volksgezondheid. De medische diensten raadplegen het rijksregister om na te gaan of de overledene donor is. Het is aangewezen ook een kopie te bezorgen aan je huisarts, je vertegenwoordiger en/of je vertrouwenspersoon.

6. Afstaan van het lichaam aan de wetenschap

Dit is een wilsuiting waarin je bevestigt dat je lichaam mag gebruikt worden voor wetenschappelijk onderzoek.

Het in te vullen document kan je opvragen bij een universiteit naar keuze. Na het terugsturen van het ingevulde document krijg je van deze instelling een ontvangstbewijs. Dit bewijs moet bewaard worden bij de identiteitskaart. Na het overlijden worden de gemeente en het universitair ziekenhuis verwittigd.

7. Verklaring inzake de wijze van teraardebestelling

» formulier 5 'Verklaring inzake de wijze van teraardebestelling'

Met deze verklaring geef je aan wat er met je lichaam moet gebeuren na het overlijden. Wil je begraven worden? Of liever gecremeerd? Welke uitvaartplechtigheid wil je? Geef je keuzes aan op het document in bijlage. De keuzes die je nu maakt kan je steeds op een later moment wijzigen.

Door dit document neer te leggen bij de dienst burgerlijke stand van de gemeente wordt de uitvoering van de gemaakte keuze gegarandeerd. Je kan ook overwegen om een exemplaar te bezorgen aan je huisarts, je vertegenwoordiger en/of je vertrouwenspersoon.

8. LEIFkaart

Dit plastic kaartje (de grootte van een bankkaart) vermeldt over welke wilsverklaringen je beschikt, als ook de naam en het telefoonnummer van de persoon die deze attesten (of een kopie) ter beschikking heeft. De kaart is bedoeld om in de portefeuille te bewaren.

De LEIFkaart vervangt de (papieren) vorm van wilsverklaringen niet, integendeel: ze refereert ernaar. Ze biedt een bijkomende garantie dat artsen en hulpverleners sneller op de hoogte kunnen gebracht worden van iemands wettelijke wilsverklaringen en dat er rekening mee kan gehouden worden.

9. Heb je nog vragen?

Neem contact op met je (huis)arts of de maatschappelijk werker van je ziekenfonds. Voor extra informatie kan je terecht bij onderstaande organisaties.

Federatie Palliatieve Zorg Vlaanderen vzw

De Federatie Palliatieve Zorg Vlaanderen (FPZV) behartigt de belangen van de palliatieve patiënt in Vlaanderen door ervoor te zorgen dat palliatieve zorg herkenbaar aanwezig is in de maatschappij en dat kwalitatief hoogstaande palliatieve zorg in alle verschillende zorgsectoren laagdrempelig toegankelijk is voor iedereen. Op hun website www.delaatstereis.be vind je alles wat je zoekt rond voorafgaande zorgplanning. Wilsverklaringen, contactgegevens, vaak gestelde vragen rond (voorafgaande) zorgplanning enzovoort.

www.palliatief.be

www.delaatstereis.be

LevensEinde InformatieForum (LEIF)

LEIF is een open initiatief van mensen en verenigingen die streven naar een waardig levenseinde voor iedereen, waarbij respect voor de wil van de patiënt voorop staat. Je kan bij hen terecht voor hulp of inlichtingen over levenseinde. Zij helpen je rechtstreeks of brengen je in contact met andere organisaties.

www.leif.be - Leiflijn: 078 15 11 55

DeMens.Nu

In het huisvandeMens is iedereen welkom. De vrijzinnig humanistische consulenten helpen je graag verder.

Je kan er terecht voor informatie, een luisterend oor, de viering van belangrijke momenten in je leven en activiteiten.

www.deMens.nu

Maakplannen.be

Op deze website, in kader van een campagne van de Koning Boudewijnstichting, kan je tijdig je oude dag plannen aan de hand van 6 verschillende levensdomeinen, zoals gezondheid, wonen en levenseinde.

www.maakplannen.be

Expertisecentra en liga's

Voor specifieke informatie rond bepaalde aandoeningen kan je onder meer terecht op volgende websites:

www.dementie.be - www.komoptegenkanker.be - www.allesoverkanker.be - www.alzheimerliga.be
www.ms-vlaanderen.be - www.parkinsonliga.be - www.huntingtonliga.be

Nuttige formulieren

Negatieve wilsverklaring

Naam en voornaam

Adres

Identificatienummer in het Rijksregister

Indien mijn lichamelijke of geestelijke toestand zo is aangetast dat er geen hoop meer is op genezing en ik niet langer wilsbekwaam ben:

Wil ik geen levensverlengende behandeling, maar enkel comfortbehandeling. Ik wil geen onderzoeken meer (bv. een radiografie, endoscopie) tenzij ze mijn comfort zouden kunnen verbeteren.

Wil ik geen (aanduiden wat je niet meer wil):

- antibiotica
- kunstmatige toediening van vocht en voeding
- chemotherapie
- bestraling
- operatie
- kunstmatige beademing
- nierdialyse
- reanimatie
- intensieve zorg
- opname in een ziekenhuis
- andere behandeling (vul zelf in):

.....

.....

.....

Duid ik een vertegenwoordiger aan om mijn wensen en rechten te doen gelden, indien ik er zelf niet meer toe in staat ben:

Naam en voornaam

Adres

Identificatienummer in het Rijksregister

Telefoonnummer

Geboortedatum en geboorteplaats

Eventuele graad van verwantschap

Ik ben niet in staat mijn wilsverklaring zelf te schrijven.

De reden waarom ikzelf fysiek blijvend niet in staat ben deze negatieve wilsverklaring te schrijven en te ondertekenen is de volgende:

.....
.....
.....

Ik heb
aangewezen om deze negatieve wilsverklaring schriftelijk vast te leggen.

De persoonlijke gegevens van de vernoemde persoon zijn de volgende:

Adres

.....
.....

Identificatienummer in het Rijksregister

Telefoonnummer

Geboortedatum en geboorteplaats

Eventuele graad van verwantschap

Deze verklaring is opgemaakt in ondertekende exemplaren die worden bewaard:

.....
.....
.....

Gedaan te op

Datum en handtekening van de verzoeker:

.....

Datum en handtekening van de vertegenwoordiger:

.....

Datum en handtekening van de aangewezen persoon die de wilsverklaring heeft opgesteld in plaats van de verzoeker:

In aanwezigheid van behandelend geneesheer*:

Handtekening, datum, en stempel:

(bij iedere datering en handtekening worden de hoedanigheid en de naam vermeld)

* Niet verplicht - De arts bevestigt bij ondertekening uitsluitend dat de patiënt wilsbekwaam is bij het opmaken van deze negatieve wilsverklaring

Wilsverklaring euthanasie

Rubriek I. Verplichte gegevens

A. Voorwerp van de wilsverklaring

De Heer/Mevrouw(*): (naam en voornaam)

(*) verzoekt dat voor het geval hij/zij(*) niet meer in staat is tot wilsuiting, een arts euthanasie toepast indien voldaan is aan de voorwaarden vastgesteld in de wet van 28 mei 2002 betreffende euthanasie

(*) herziet de wilsverklaring tot euthanasie die werd opgesteld op (datum): (1)

(*) trekt de wilsverklaring tot euthanasie in, die werd opgesteld op (datum): (1)

B. Persoonlijke gegevens van de verzoeker

Mijn persoonlijke gegevens zijn de volgende :

- hoofdverblijfplaats:

- volledig adres:

- identificatienummer in het Rijksregister:

- geboorteplaats en geboortedatum:

C. Kenmerken van de wilsverklaring

Deze verklaring werd vrij en bewust afgelegd. Dit wordt onderschreven door de handtekening van de twee getuigen en in voorkomend geval van de vertrouwensperso(o)n(en).

Ik verwacht dat deze wilsverklaring wordt geëerbiedigd.

D. De getuigen

De getuigen ten overstaan waarvan ik deze wilsverklaring afleg, zijn:

1) Naam en voornaam:

Hoofdverblijfplaats:

Volledig adres:

Identificatienummer in het Rijksregister:

Telefoonnummer:

Geboortedatum en geboorteplaats:

Eventuele graad van verwantschap:

2) Naam en voornaam:

Hoofdverblijfplaats:

Volledig adres:

Identificatienummer in het Rijksregister:

Telefoonnummer:

Geboortedatum en geboorteplaats:

Eventuele graad van verwantschap:

Rubriek II. Facultatieve gegevens

A. De eventuele aangewezen vertrouwenspersonen

Als vertrouwensperso(o)n(en), waarvan ik wens dat hij/zij onmiddellijk op de hoogte wordt (worden) gebracht indien ik mij in een toestand bevind waarin de wilsverklaring van toepassing zou kunnen zijn en dat hij/zij tijdens de procedure wordt (worden) betrokken, wijs ik in volgorde van voorkeur aan :

- 1) Naam en voornaam:
Hoofdverblijfplaats:
Volledig adres:
Identificatienummer in het Rijksregister:
Telefoonnummer:
Geboortedatum en geboorteplaats:
Eventuele graad van verwantschap:
- 2) (2)

B. Gegevens weer te geven door de persoon die fysiek blijvend niet in staat is een wilsverklaring op te stellen en te tekenen

De reden waarom ikzelf fysiek blijvend niet in staat ben deze wilsverklaring op te stellen en te ondertekenen is de volgende:

.....
.....

Als bewijs hiervan, voeg ik een medisch getuigschrift in bijlage.

Ik heb (naam en voornaam) aangewezen om deze wilsverklaring schriftelijk vast te leggen. De persoonlijke gegevens van voornoemde persoon zijn de volgende :

- Hoofdverblijfplaats:
- Volledig adres:
- Identificatienummer in het Rijksregister:
- Telefoonnummer:
- Geboortedatum en geboorteplaats:
- Eventuele graad van verwantschap:

Deze verklaring is opgemaakt in (aantal) ondertekende exemplaren die worden bewaard (op een plaats of bij een persoon):

.....
.....

Gedaan te, op

Naam

Naam

Naam

Naam

Datum en handtekening van de verzoeker

Datum en handtekening van de aangewezen persoon bij het fysiek blijvend niet in staat zijn van de verzoeker (1)

Datum en handtekening van de twee getuigen

Datum en handtekening van de aangewezen vertrouwensperso(o)n(en) (1)

(bij iedere datering en handtekening worden de hoedanigheid en de naam vermeld)

(*) schrappen wat niet past

(1) in voorkomend geval

(2) voor elke aangewezen vertrouwenspersoon worden de onder 1) vermelde gegevens weergegeven

Actueel verzoek om euthanasie

Model voor schriftelijk actueel verzoek inzake euthanasie indien de patiënt nog in staat is dit zelf op te stellen*

Ik

verklaar dat ik mij ten volle van mijn gezondheidssituatie bewust ben en van mijn levensverwachtingen op de hoogte ben. Deze en volgende zaken besprak ik met mijn behandelende geneesheer.

Ik ondervind een aanhoudend en ondraaglijk fysiek en/of psychisch lijden dat onvoldoende kan worden weggenomen. Daarom verzoek ik om euthanasie.

Mijn persoonlijke gegevens zijn de volgende:

Naam:

Adres:

Rijksregisternummer:

Geboorteplaats en datum:

Ik verklaar dat ik dit verzoek vrijwillig en overwogen doe en dit vroeger reeds ter sprake bracht en dat mijn verzoek niet tot stand gekomen is als gevolg van enige externe druk.

Ik duid..... (naam voluit) aan als mijn vertrouwenspersoon.

Dit verzoek is opgemaakt in..... (aantal) ondertekende exemplaren die worden bewaard

.....
(op een plaats of bij een persoon maar minimum één exemplaar in het medisch dossier)

Gedaan te, op

(handtekening en naam van de verzoeker)

* Indien de patiënt fysiek niet in staat is om dit formulier zelf op te stellen, kan je formulier 3b gebruiken

Toelichting schriftelijk actueel verzoek om euthanasie

Verzoek om euthanasie door de patiënt die ondraaglijk lijdt

- geschreven, gedateerd en ondertekend door de patiënt
- duidelijke schriftelijke vermelding dat hij/zij om euthanasie verzoekt
- verzoekschrift wordt toegevoegd aan het medisch dossier bij zijn/haar behandelende arts
- verzoek wordt ingetrokken wanneer de patiënt erom vraagt en het verzoekschrift wordt dan teruggegeven

Actueel verzoek om euthanasie

Model voor schriftelijk actueel verzoek inzake euthanasie indien de patiënt niet in staat is dit zelf op te stellen*

De Heer/Mevrouw (1).....

verklaart niet in staat te zijn om zijn/haar (1) verzoek op schrift te stellen om volgende reden:

.....

De Heer/Mevrouw (1) heeft mij, (naam voluit)
 aangewezen om het verzoek schriftelijk vast te leggen. Mijn persoonlijke gegevens, als aangewezen persoon, zijn:

Naam:

Adres:

Rijksregisternummer:

Telefoonnummer:

Geboorteplaats en datum:

Eventuele graad van verwantschap:

Bij het opstellen van dit verzoek is de behandelend arts, dokter aanwezig.

De Heer/Mevrouw (1) verklaart zich ten volle bewust te zijn van zijn/haar (1) gezondheidssituatie en van zijn/haar levensverwachtingen. Hij/zij (1) verklaart aanhoudend en ondraaglijk fysiek en/of psychisch te lijden. Dit lijden kan voor hem/haar onvoldoende worden weggenomen. Daarom verzoekt hij/zij (1) tot euthanasie.

De persoonlijke gegevens van De Heer/Mevrouw (1) zijn de volgende:

Naam:

Adres:

Rijksregisternummer:

Geboorteplaats en datum:

Hij/zij (1) verklaart dat dit verzoek vrijwillig en overwogen is en vroeger reeds ter sprake werd gebracht. Dit verzoek is niet tot stand gekomen als gevolg van enige externe druk.

(eventueel: Hij/zij (1) duidt (naam voluit) aan als zijn/haar (1) vertrouwenspersoon.)

Dit verzoek is opgemaakt in (aantal) ondertekende exemplaren die worden bewaard

(op een plaats of bij een persoon maar minimum één exemplaar in het medisch dossier)

Gedaan te, op

Handtekening verzoeker	Handtekening op schrift steller	Handtekening behandelend arts	(evt.) Handtekening vertrouwenspersoon
---------------------------	------------------------------------	----------------------------------	---

.....

* Indien de patiënt fysiek in staat is om het formulier zelf op te stellen, kan je formulier 3a gebruiken (1) schrappen wat niet past

Toelichting schriftelijk actueel verzoek om euthanasie

Verzoek om euthanasie door de patiënt die ondraaglijk lijdt

- ❑ patiënt doet beroep op een derde om zijn verzoek in zijn/haar plaats te schrijven
- ❑ derde moet meerderjarig zijn
- ❑ derde mag geen materieel belang hebben bij het overlijden van de patiënt
- ❑ vermelding dat de patiënt het niet zelf kan schrijven + WAAROM niet
- ❑ de behandelende arts is getuige van het schrijven van het verzoekschrift en ondertekent mee
- ❑ verzoekschrift wordt toegevoegd aan het medisch dossier bij de behandelende arts
- ❑ verzoek wordt ingetrokken wanneer de patiënt erom vraagt en het verzoekschrift wordt dan teruggegeven

Verklaring voor orgaandonatie

KONINKRIJK BELGIE

Wettelijke basis: KB van 30/10/86 (BS 14/02/87)

<http://www.beldonor.be>

Gemeente:

Postcode:

Verklaring van de wilsuitdrukking inzake wegneming en transplantatie van organen en weefsels na overlijden.

Naam – Voornamen:

Datum en plaats van geboorte(dd/mm/jjjj):

Rijksregisternummer:

Adres :

- Gaat akkoord / niet akkoord met orgaandonatie voor transplantatie
(schrappen wat niet past)
- Gaat akkoord / niet akkoord met donatie van lichaamsmateriaal voor transplantatie
(schrappen wat niet past)
- Gaat akkoord / niet akkoord met donatie voor ontwikkelen van geneesmiddelen
(schrappen wat niet past)
- Gaat akkoord / niet akkoord met donatie voor wetenschappelijk onderzoek
(schrappen wat niet past)
- herroept de verklaring van verzet (1)
- herroept de verklaring van uitdrukkelijke wilsbeschikking (1)

(1) Voor de minderjarigen: de vertegenwoordiger van degene voor wie het verzet of de herroeping ervan is geschied:

.....
Graad van verwantschap:

Handtekening van de ambtenaar,

Stempel van de gemeente

(1) in voorkomend geval

Verklaring inzake de wijze van teraardebestelling

Verklaring betreffende de laatste wilsbeschikking inzake de wijze van teraardebestelling

Ondergetekende,

verblijvend te,

(1) verklaart aan de ambtenaar van de burgerlijke stand van de stad/gemeente*
.....

(2) herziet de verklaring inzake de wijze van teraardebestelling neergelegd in de stad/gemeente*
op (datum)

(3) trekt de verklaring inzake de wijze van teraardebestelling in neergelegd in de stad/gemeente*
op (datum)

- Begruwing van het stoffelijk overschot
- Crematie gevolgd door begraving van de as binnen de omheining van de begraafplaats
- Crematie gevolgd door bijzetting van de as in het columbarium van de begraafplaats
- Crematie gevolgd door uitstrooiing van de as op de strooiweide van de begraafplaats
- Crematie gevolgd door uitstrooiing van de as in de Belgische territoriale zee
- Crematie gevolgd door uitstrooiing van de as op een andere plaats dan de begraafplaats of in de Belgische territoriale zee
- Crematie gevolgd door begraving van de as op een andere plaats dan de begraafplaats
- Crematie gevolgd door bewaring van de as op een andere plaats dan de begraafplaats
- Eigen keuze van begraving/uitstrooiing of bewaring van de as

.....

.....

.....

(*) schrappen wat niet past

Ritueel van de uitvaartplechtigheid

- Uitvaartplechtigheid volgens de Katholieke Godsdienst
- Uitvaartplechtigheid volgens de Protestantse Godsdienst
- Uitvaartplechtigheid volgens de Anglicaanse Godsdienst
- Uitvaartplechtigheid volgens de Orthodoxe Godsdienst
- Uitvaartplechtigheid volgens de Joodse Godsdienst
- Uitvaartplechtigheid volgens de Islamitische Godsdienst
- Uitvaartplechtigheid volgens de Vrijzinnige levensovertuiging
- Uitvaartplechtigheid volgens Neutraal Filosofische overtuiging
- Eigen keuze van uitvaartplechtigheid

.....

.....

.....

De inhoud van deze verklaring, die uit eigen wil opgemaakt werd, is mijn laatste wilsbeschikking inzake de wijze van teraardebestelling.

Opgemaakt te, op

Handtekening

Ontvangstbewijs van de verklaring betreffende de laatste wilsbeschikking inzake de wijze van teraardebestelling

Op heeft de ambtenaar van de burgerlijke stand van de stad/gemeente*

.....

de verklaring ontvangen betreffende de laatste wilsbeschikking inzake de wijze van teraardebestelling van

Handtekening van de ambtenaar van de burgerlijke stand of van zijn gemachtigde:

Aanvraagformulier voor een LEIFkaart

via gefrankeerde post te verzenden naar LEIF, J. Vander Vekenstraat 158, 1780 Wemmel

Volgende persoonlijke gegevens worden op de LEIFkaart vermeld:

Voornaam:

Naam:

Identificatienr. in het Rijksregister (of N.N.):

Verklaart te beschikken over (aankruisen wat van toepassing is):

- voorafgaande negatieve wilsverklaring
- voorafgaande wilsverklaring euthanasie (enkel geldig bij coma)
- verklaring voor orgaandonatie
- verklaring inzake de wijze van teraardebestelling
- document 'Lichaam schenken aan de wetenschap'

Volgende gegevens van mijn contactpersoon (die tevens een exemplaar van mijn wilsverklaringen bezit) worden op de LEIFkaart vermeld:

Voornaam:

Naam:

Tel of GSM

Adres waarnaar de LEIFkaart dient toegestuurd te worden (wordt NIET op de LEIFkaart vermeld):

Volledig adres:

.....

.....

LEIF vzw gaat er van uit dat de gegevens die u ons ter beschikking stelt naar waarheid zijn en dat de wilsverklaringen correct werden opgesteld. De aanvrager geeft toelating aan LEIF vzw om bovenstaande gegevens te bewaren in een computerbestand.

In een notendop:

Type formulier	Wat is het ?	Registratie	Getuige Vertegenwoordiger Vertrouwenspersoon	Geldigheid	Aanbeveling
Negatieve wilsverklaring (formulier 1)	Verklaring waarin je aangeeft welke behandelingen of onderzoeken je niet meer wenst te ondergaan als je niet meer wilsbekwaam bent	Geen registratie op gemeente	<ul style="list-style-type: none"> • Vertegenwoordiger ondertekent mee 	Onbeperkt	Bezorg een kopie aan je behandelende arts of huisarts, vertegenwoordiger en/of vertrouwenspersoon
'Voorafgaande'-wilsverklaring euthanasie (formulier 2)	Voorafgaande keuze om met euthanasie te sterven als je in een toestand van onomkeerbare coma terecht komt en zelf niet meer kan beslissen		<ul style="list-style-type: none"> • 2 getuigen nodig • Vertrouwenspersoon mag maar moet niet ondertekenen 	<p>Opgemaakt tot 1 april 2020: 5 jaar</p> <p>Opgemaakt of herbevestigd vanaf 2 april 2020: onbeperkt</p>	Bezorg een kopie aan je getuigen, vertegenwoordiger en/of vertrouwenspersoon
Actueel verzoek om euthanasie (formulier 3a)	Vraag naar levensbeëindiging indien de patiënt nog in staat is dit zelf op te stellen		<ul style="list-style-type: none"> • Verzoeker mag ook minderjarig zijn 	Onbeperkt	Bezorg een kopie aan je vertegenwoordiger en/of vertrouwenspersoon
Actueel verzoek om euthanasie (formulier 3b)	Vraag naar levensbeëindiging indien de patiënt niet in staat is dit zelf op te stellen		<ul style="list-style-type: none"> • Vertrouwenspersoon mag maar moet niet ondertekenen • Behandelend arts ondertekent mee 	Onbeperkt	Bezorg een kopie aan je behandelende arts en vertrouwenspersoon
Orgaandonatie (formulier 4)	Toestemming of weigering om één of meerdere van je organen weg te nemen voor transplantatie na overlijden	Registratie op gemeente is mogelijk	<ul style="list-style-type: none"> • Getuige, vertegenwoordiger, vertrouwenspersoon mag maar moet niet ondertekenen 	Onbeperkt	Bezorg een kopie aan je huisarts, vertegenwoordiger en/of vertrouwenspersoon
Teraardebestelling (formulier 5)	Verklaring over hoe je lichaam wordt teraardebesteld en welke uitvaartplechtigheid je wenst	Registratie op gemeente is mogelijk	<ul style="list-style-type: none"> • Getuige, vertegenwoordiger, vertrouwenspersoon mag maar moet niet ondertekenen 	Onbeperkt	Bezorg een kopie aan je huisarts, vertegenwoordiger en/of vertrouwenspersoon
Lichaam schenken aan de wetenschap	Verklaring dat je je lichaam aan universiteit schenkt voor medische wetenschap	Formulier afhankelijk van de universiteit van je keuze	Niet van toepassing	Onbeperkt	Bewaar het ontvangstbewijs van de universiteit bij je identiteitskaart
Aanvraagformulier voor LEIFkaart (formulier 6)	Aanvraag van een gepersonaliseerde kaart die refereert naar de bestaande wilsverklaringen			Onbeperkt	Bewaar de LEIFkaart in je portefeuille

Notities

Deze brochure is een initiatief van de Diensten Maatschappelijk Werk van de ziekenfondsen.

De meest recente versie van de brochure is te vinden op de website van de ziekenfondsen.

Socialistische Mutualiteiten

www.socmut.be

CHRISTELIJKE MUTUALITEIT

www.cm.be

www.liberalemutualiteit.be

www.neutrale-ziekenfondsen.be

www.mloz.be

De brochure is tot stand gekomen in samenwerking met:

www.demens.nu

www.dementie.be

Federatie Palliatieve Zorg Vlaanderen vzw

www.palliatief.be

www.leif.be

